

ПАСПОРТ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

23.00.02 – політичні інститути та процеси

I. Формула спеціальності:

Змістом спеціальності є дослідження теоретичних і практичних проблем, легітимізації та функціонування політичних інститутів у політичній системі суспільства, закономірностей перебігу та наслідків політичних процесів.

II. Основні напрями досліджень:

- Поняття політичної системи та її складових.
- Інституційний і системний аналіз політики.
- Розвиток теорії політичних систем, типологізація політичних систем.
- Аналіз структурно-функціонального змісту політичної системи суспільства.
- Сутність політичних інститутів, їх різновиди та класифікації.
- Місце та роль політичних інститутів у політичній системі суспільства.
- Способи утворення політичних інститутів, механізми визначення кола їхніх повноважень.
- Механізми стримування, контролю та легітимного позбавлення повноважень політичних інститутів.
- Проблеми міжінституційної взаємодії.
- Взаємозалежність типів політичних інститутів і форм державного правління, політичних режимів і форм державного устрою.
- Взаємовплив політичних інститутів і суспільної модернізації.
- Головні тенденції розвитку політичних інститутів.
- Формування політичної системи.
- Порівняльна характеристика політичних систем країн світу.
- Дослідження трансформаційних процесів у країнах світу.
- Політична влада як суспільний феномен. Співвідношення політичної та державної влади. Суверенітет влади та принцип розподілу функцій влади. Механізм стримування та противаг.
- Державна влада, її зміст і функції, її місце в політичній системі суспільства. Політичні режими: різновиди та динаміка. Суть і форми держави. Моделі президентської, парламентської та змішаної республік в Україні й інших країнах.
- Державна влада та місцеве самоврядування.
- Проблеми регіоналізму в політико-правовому вимірі.
- Парламентаризм, інститут президентства. Урядова гілка влади, інститути судово-правової системи.
- Політична роль ЗМК: взаємини з владою та громадянським суспільством. "Інформаційне" суспільство.
- Політичні партії як політичні інститути. Типологізація партійних систем, партійно-політичний спектр сучасної України.
- Суспільно-політичні організації та рухи як політичні інститути, роль, функції в політичній системі суспільства.

- Вибори та виборчий процес. Виборчі системи, моделі проведення виборів, виборча інженерія.
- Політичний процес як суспільно-політична взаємодія, боротьба за владу, застосування влади та вплив на владу.
- Форми здійснення політичного процесу; специфіка політичних процесів демократичного суспільства.
- Суб'єкти політичного процесу.
- Публічна політика як формування та здійснення суспільного порядку денного.
- Процеси ухвалення та здійснення суспільних рішень.
- Проблеми громадської участі в політичних процесах.
- Конфлікт і злагода у політичному процесі.
- Позасистемні чинники політичного процесу.
- Участь громадян у визначенні та здійсненні політичних процесів.
- Порівняльна характеристика політичних інститутів і процесів країн світу.
- Особливості аналізу та прогнозування перебігу політичних процесів.

III. Галузь науки, з якої присуджуються наукові ступені:
політичні науки.